

»Zabavna knjižnica« brez dvojbe hitro omilila naši mladini. Cena zvezku je 15 kr. Zasluznemu podjetju g. Kosija želimo najlepšega uspeha.

Krajčeva »Národna biblioteka« prinaša v svojem 43. snopiči prevod Sofoklejeve drame »Edip na Kolonu«, katerega je oskrbel g. prof. R. Perušek, v 44. in 45. snopiči pa nadaljevanje Sienkowiczovega zgodovinskega romana »Z ognjem i mečem«, kateri je začel v prevodu *Podravskega* izhajati v 42. snopiči. — »Edip na Kolonu« obseza poleg pripomenka črtice o življenji in pesniški znamenitosti Sofoklejevi, uvod k njega »Edipu na Kolonu«. potem dramo sámo v jako lepi slovenski besedi, končno pa nekatere opomnje k tekstu in slovarček menj navadnih besed in oblikov. Prevod prof. Peruška je znamenit pojav naše prevodne književnosti, in toplo ga priporočamo vsem, ki se zanimajo za sloveče delo grškega tragika. Cena 15 kr. — O prevodu poljskega romana izpregovorimo o priliki, ko bode dovršen. 44. in 45. zvezek, s katerima se končuje prvi del, staneta skupaj 30 kr.

»**Pedagogiški letnik**«, katerega izdaja in zalaga »Pedagogiško društvo« v Krškem, ima v svojem 5. letu to-le vsebino: *Fr. Gabršek*: Jana Amosa Komenskega: I. Šola v igri (IV. del). II. Kako pregnati lenobo iz šol. Prevel in uvod dolal. — *Ivan Lapajne*: Simon Rudmaš, koroški šolnik in domoljub. — *Jos. Bezljaj*: Jednostavni predmeti iz stavbarstva in strojstva. Spisal Kar. Hesky. — *J. B.*: Kotomerstvo. —:—: Iz norimberške risarske izložbe l. 1890. — *I. L.*: Pogled na pedagogiško polje l. 1891. — *Marija Michl*: Statistiški pregled ljudskega šolstva v Avstriji l. 1890. — Poročilo o »Prvi slovenski stalni učilski razstavi« Pedagogiškega društva v Krškem. — *Fr. Gabršek*: Poročilo o delovanji »Pedagogiškega društva« l. 1891. — Vabilo. — Iz tega pregleda se že vidi, kakó raznovrstne spise obseza najnovejši proizvod pedagoške naše književnosti. Marljivi odbor »Pedagogiškega društva«, oziroma njega predsednik in urednik »Pedagogiškega letnika«, g. *Fr. Gabršek*, vreden je vsestranske podpore, in zató je res želeli, da se slovensko občinstvo odzove vabilu, ponatisnjenemu v denašnji številki našega lista.

Hoffmannove povesti. V založništvu Janeza Giontinija v Ljubljani so izšle štiri Hoffmannove povesti za mladino, in sicer: »Bog pomaga«, »Peter Prostack«, »Kar Bog stori«, vse prav storí in »Kakó vzgaja usoda«. Vsak zvezek je okrašen s štirimi jeklorezi, prav takimi, kakeršne ima dotični nemški izvirnik. — Vsekakor je bila dobra misel, da se je g. Giontini namenil zaporedoma izdajati znane in mladini splošno omiljene knjižice nemškega pripovedovalca, kolikor jih je namreč dopuščenih po avstrijskih šolah, in zató smo popolnoma prepričani, da jih bode naša mladina prebirala prav takó slastno, kakor se po nemških krajih prebirajo izvirniki. Cena vsaki trdo vezani knjižici je 40 kr., vsi štirje zvezki pa se dobivajo s poštnino vred za 1 gl. 70 kr. Slovenskim roditeljem in našim šolarskim knjižnicam jih priporočamo kár najtopleje.

O metodiškem pouku nemščine v I. in II. razredu slovensko-utrakvistiških gimnazij. Takó se imenuje korenita vzgojeslovna razprava, katero je priobčil g. prof. A. Štritof v izvestji c. k. nižje gimnazije ljubljanske. Razprava obseza 21 strani velike osmerke, ima na čelu geslo: Praecepta pauca, exercitatio multa in se deli v uvod in v štiri poglavja s temi naslovi: I. Obseg učne vsebine. II. Sintetiška ali analitiška metoda? Slovnica ali čitanka? III. Temeljna vodila analitiške metode v luči dušeslovja, IV. Didaktiške stopinje pouka. To je prvi del ali teoretiška razprava. Drugi del (praktiški vzgled nemškega pouka) obeta g. pisatelj za izvestje prihodnjega leta. — V uvodu poudarja gospod pisatelj potrebo metodiških razprav, primerjajoč jih stavbinskim načrtom. Pouk je duševno zidanje, pouku treba kakor stavbarju načrta, in baš metodiške razprave hočejo prispevati, da se stavbinski načrt za duševno zidanje izboljša in takó olajša po-

učevanje. Nató navaja natančne viře, 17 različnih knjig in spisov, in pristavlja pri važnejših kratke pripomnje, da se sósebnó začetnik lože spozná v vzgojeslovni literaturi za srednje šole v obče in v vprašanji o preosnovi jezikovnega pouka posebe. — V I. odstavku se določa obseg nemške učne vsebine na začetni stopinji (v I. in II. razredu) slovensko-utrakvistiških gimnazij ter se omejuje navzgor proti srednji stopinji (III. in IV. razredu) in nizdolu proti ljudski šoli. Na podlagi učnih črtežev, ministerskih razpisov in določil deželnega šolskega sveta — dotična besedila se navajajo v nemškem izvorniku — dokazuje g. pisatelj, da je nemška učna vsebina v prvih dveh razredih slovensko-utrakvistiških gimnazij takó obsežna, da jo vzmorejo le največja marljivost učencev, silen dušni napor učiteljev in obestranska železna vztrajnost. Širše občinstvo bi utegnilo zanimati zlasti to, kar piše g. pisatelj o vzprejemnih izpitih za srednje šole gledé na nemški jezik. — V II. odstavku se nam razvijajo temeljna vodila jezikovnega pouka v zgodovinskem pogledu. V jezikovnem pouku se uporabljata dve bistveno različni in do cela nasprotni metodi: sintetiško-slovniška in empiriško-analitiška. Do nekaj let sém so se živi in mrtvi jeziki poučevali zgolj po prvi metodi. Nji je slovnica središče, okrog katerega se suče ves pouk. Ali sedaj so tej metodi tla že popolnoma izpodkopana: empiriško-analitiški pouk predira počasi toda smelo in jo prej ali slej do cela izpodrine ne samó pri živih jezikih, ampak tudi pri staro-klasiških. Bistvo te metode, ki se imenuje tudi »nova«, označeno je na str. 9. pregledno v osmih točkah. Da je morala stara gramatiška metoda res v marsičem že odjenjati in da se »nova« metoda priporoča celó z visokega mesta, posnemljemo iz treh ministerskih razpisov, katerih omenja g. pisatelj na str. 10. — III. odstavek nam kaže temeljna vodila obeh metod v luči dušeslovja (str. 11. 17.). — Iz važnih dušeslovnih razlogov obsoja g. pisatelj gramatiško metodo in se odločno poteza za analitiško. — V zadnjem IV. odstavku se razpravlja, kakó si učenec prisvaja vsako novo učno »jednoto« in kakó se pravi pouk vedno ozira na ta duševni postopek. Zaznavanje, razumevanje in uporabljanje so óne stopinje, katerih se drži človeška duša, ko si prisvaja katerokoli učno vsebino. Prvo stopinjo imenujejo vzgojeslovci empiriški moment, drugo logiški, tretjo tehniški. Po teh zaporednih stopinjah duševnega prisvajanja se mora ravnati tudi pouk. Da učenec zazná učno vsebino, mora mu jo učitelj podati, t. j. spraviti na duševno pozorišče; da jo razume, mora mu jo razložiti; da jo trajno obdrži, mora mu jo utrditi. Naloga učitelju je torej podajati, razlagati in utrjevati učno vsebino. Na začetku pouka se pridružuje tem trem stopinjam še »pripravljalni moment«. To so tako zване »pravilne stopinje pouka« (Formalstufen des Unterrichtes) Herbat-Stoy-Zillerjevega vzgojeslovja, popravljene in skróčene po Dorpfeldu in Willmannu. Pokazavši nam podrobne te stopinje pouka, pravi g. pisatelj: »Učenec torej zaznava učno vsebino tem lože, čim nazornejši se mu podaja; razumeva jo tem temeljiteje, čim pregledneje se mu razloži medsebojna razmera v celoto združenih delov; uporablja, t. j. obnavlja pa jo tem hitreje, natančneje in trpežneje, čim večkrat se je menjalno ali sestavljalno ponovila.« — Prepričani smo, da naši slovenski šolniki sosebnó veselo vzprejmó to vseskozi vestno in prepričevalno pisano razpravo.

Odbor »Matiče Slovenske« se je v svoji seji dué 23. ržénega cvéta ustanovil takó, da je bil za predsednika zopet izvoljen g. prof. kanonik *Jožef Marn*; prav takó sta se vzklikoma izvolila oba podpredsednika. Namesto drugega ključarja g. *A. Praprotnika* se je zaradi njega bolehnosti izvolil novi odbornik g. *dr. J. Janežič*. — Prijavljamo še, da se je »Matičina« knjižnica od poslednje odborove seje pomnožila za 89 knjig, zvezkov in časopisov in da je »Matici« (takisto od poslednje odborove seje) pristopilo 81 letnikov in 1 ustanovnik (izmed letnikov).